

Na een storm in april 2018 was een grote boom omgevallen die het dak van het gebouw, waarin zowel de kleuterschool als het dorpshuis zijn gehuisvest, zwaar beschadigde. Sandy werkte samen met de chieft om lokale gemeenschappen te verenigen. Samen slaagden ze erin het dak tegen lage kosten duurzaam te herstellen. Ook wisten ze lage reparatiekosten in de toekomst veilig te stellen.

Achtergrond

Jaren voordat Sandy en Annet in het dorp Chimatilo neerstreken was een Zuid-Afrikaans echtpaar op de plek aan het meer komen wonen. Ze wilden iets doen voor de gemeenschap en bouwden zonder veel overleg met de lokale bevolking een idyllisch gemeenschapsgebouw. Het was een ruim gebouw en ze hadden hun best gedaan om het met kwaliteitsmaterialen te bouwen. Er werd een vloer gegoten van beton, muren uit steen opgetrokken en een stevig rieten dak tooide het geheel.

Levino en Rufaro met de dorpskinderen tijdens een zangles op de kleuterschool.

Het stel ging erop uit in de omgeving om op zoek te gaan naar kwetsbare kinderen. Ze wilden hun rijkdom delen met de weeskinderen die elders naar hun mening onvoldoende zorg ontvingen. Weeskinderen worden in Malawi in de regel opgevoed door tantes of oma's. Het Zuid-Afrikaanse echtpaar vond steeds meer kinderen. Niet alleen in het dorp Chimatilo, maar ook in de ruime omtrek.

Zo kwam het dat ze uiteindelijk zorgden voor zeker 50 kinderen die met niemand in het dorp een bloedband hadden.

Uiteindelijk vertrok het stel uit Chimatilo en lieten ze de kinderen achter. Omdat de meeste gezinnen in het dorp in armoede leven en moeite hebben om voor hun eigen kinderen voldoende inkomsten bij elkaar te schrapen, zat niemand te springen om nog meer monden om te vullen. De weeskinderen werden toch opgenomen in de gemeenschap middels een systeem waarin de kinderen langs verschillende gezinnen rouleerden. Zo zou iedereen op en af een extra mond te vullen hebben. Voor de kinderen was het een suboptimale oplossing, waarbij zij regelmatig van huis moesten wisselen, maar zo zouden ze in elk geval een veilig onderkomen en dagelijks te eten hebben.

Daarnaast was er een probleem ontstaan rondom de onderhoudskosten van de door de Zuid-Afrikanen gebouwde ronde ruimte centraal in het dorp. Die kwamen nu voor rekening van de dorpelingen. Het is echter een gebouw met materialen en constructies waar de lokale bevolking niet bekend mee is. Bovendien brengt onderhoud van een dergelijk complex gebouw ook meer kosten met zich mee dan de gemeenschap kan dragen.

Het project *Gat in het dak* en het dorpsleven waar ze echt onderdeel van werden, heeft Sandy en Annet veel geleerd over hoe goedbedoelde hulp veel problemen kan veroorzaken. Ze leerden met vallen en opstaan hoe het ook anders kan. Juist door de lokale kennis over wat daar écht werkt te achterhalen en in te zetten.

Lokaal gesignaleerd probleem

In het laatste regenseizoen voor Sandy en Annet zich in het dorp vestigden, was er tijdens een flinke storm een grote boom omgevallen. De heftigheid van de stormen die Chimatilo treffen neemt elk jaar toe onder invloed van klimaatverandering. De boom had een aanzienlijk gat in het dak van het ronde gebouw geslagen. Het gebouw werd op dat moment gebruikt als kleuterschool in de ochtenden en als dorpshuis voor belangrijke bijeenkomsten van de gemeenschap in de middagen. Met een gat in het dak zou op de lange termijn ook beschadiging aan het interieur ontstaan.

Enkele mannen uit het dorp brachten het probleem onder de aandacht van Sandy. In eerste instantie wilden ze de nieuw gearriveerde expats om financiële hulp vragen bij het laten repareren van het dak. Maar alleen al voor het materiaal, dat uit een ander district gehaald zou moeten worden, waren honderden euro's nodig. Daar kwamen dan de kosten voor transport van het materiaal en arbeidskosten voor professionals nog bovenop. Zoveel geld was niet beschikbaar aangezien Annet en Sandy als vrijwilliger werkten in Malawi en enkel onkostenvergoeding ontvingen. Bovendien zaten ze er niet op te wachten om zich te etaleren als uitgiftebalie voor geld in het dorp.

Sandy in gesprek met een kop thee met de dorpsoudsten op de veranda bij Sandy en Annet thuis. In liefdevolle herinnering aan mister Kaludzi, chief's secretary (links).

Sandy stelde de mannen uit het dorp de vraag hoe ze dachten het volgende gat in het dak van de kleuterschool te repareren wanneer zijn gezin, zoals de Zuid-Afrikanen, zou vertrekken uit het dorp. Hoe duurzaam was het vragen om een donatie eigenlijk? Al snel kwam men tot de conclusie dat dit geen structurele oplossing voor het onderliggende probleem zou zijn. Al gauw was Sandy in gesprek over mogelijkheden voor het dorp om het onderhoud van het dak van het dorpshuis zelf te gaan dragen.

Partners

De belangrijkste reden dat de materiaalkosten voor de reparatie van het dak hoog uitvielen, bleek in de kostprijs voor het riet te zitten. In het district Salima wordt verreweg het meeste riet gesneden in Malawi. De mensen uit het district houden de techniek van riet snijden graag voor zichzelf. Daardoor behouden ze het monopolie op de markt en kunnen ze dus hoge prijzen vragen.

Het toeval wilde echter dat een van de vrouwen van Chimatilo getrouwd was met een man uit het district Salima. Hij beheerste de techniek van het riet snijden zelf. Bovendien bleek de grassoort die het meest geschikt is om daken waterdicht mee te krijgen gewoon in de bergen van Mangochi te groeien, niet zo heel ver van het dorp Chimatilo af. Zo konden de kosten aanzienlijk gedrukt worden. Door het verhelderen van het probleem en met de kennis die reeds in de gemeenschap aanwezig was, ontstond in gesprek een duidelijk beeld van het team dat we nodig zouden hebben:

- onze man uit Salima – die zeven vissers uit ons dorp de techniek van het riet snijden bij zou brengen en die ook het dakdekken kosteloos voor zijn rekening zou gaan nemen;
- zeven vissers die bereid waren zich de techniek van het riet snijden eigen te maken en een week weg van hun gezin in een dorp in de bergen door wilden brengen om riet te snijden en hun kennis over te brengen op de dorpingen aldaar;
- de chieft van het dorp in de bergen die toestemming moest geven om riet van zijn land te snijden in ruil voor de kennis van de techniek van het riet snijden;
- zeven mannen uit het dorp in de bergen die graag willen leren riet snijden om er geld mee te kunnen verdienen voor hun eigen gemeenschap;

- de toezegging dat de gemeenschap van chieft Chimatilo ook in de toekomst gratis riet zou mogen komen snijden ten behoeve van het repareren en onderhouden van het dak van de kleuterschool.

Door de verdieping in de reeds aanwezige kennis en mankracht binnen ons dorp, waren de kosten voor de reparatie van het dak aanzienlijk gedaald. Het gat in de begroting was gedicht! Nu was er enkel nog geld nodig om de sikkels aan te schaffen om riet mee te snijden. Ook beloofden Sandy en Annet om de gezinnen van de zeven vissers te onderhouden op de dagen dat hun man geen inkomsten uit visvangst zouden hebben, omdat ze riet aan het snijden waren in de bergen.

Inkomsten en uitgaven

Voor dit project bestonden geen inkomsten uit donaties. Sandy en Annet hebben het uit eigen zak betaald voorafgaand het oprichten van de stichting.

INKOMSTEN		UITGAVEN	
bijdrage Sandy & Annet	xxxx	aanschaf 7x sikkel voor de gemeenschap	
		vergoeding gezinnen rietsnijders	
		transport	
		klein materiaal dakdekken	
		arbeidskosten (kostenbesparing door vrijwillige inzet van dorpsbewoners)	-
totaal (MKW) totaal (€)		totaal (MKW) totaal (€)	

Uitvoering en resultaat

Het feit dat onze chieft Chimatilo reeds jarenlang een vooraanstaande senior chieft is in de regio en autoriteit geniet, hielp om de samenwerking vlot tot stand te brengen. Na een trip met een vertaler op een geleende motor de bergen in kon het project van start gaan. Sandy kocht zeven sikkels, zodat de dorpingen aan de slag konden. Hij huurde een pickup en organiseerde de trip naar de broedergemeenschap in de bergen.

Het kostte onze mannen een week om voldoende riet te kappen en de mannen in de broedergemeenschap de kennis over het riet snijden bij te brengen. In de tussentijd onderhielden Annet en Sandy hun gezinnen met een dagelijkse toelage. De mannen keerden succesvol terug met voldoende riet om de kleuterschool te repareren.

Hoewel het volledige project afgerond was voor het oprichten van de stichting, is het een belangrijke eerste stap gebleken in onze duurzame samenwerking met de lokale bevolking. Het is een goed voorbeeld van hoe de gemeenschap het voortouw neemt. Zo kunnen onze projecten worden gedragen door de lokaal aanwezige kennis en zijn dorpingen actief betrokken bij de uitvoering van onze projecten. Dit levert eigenaarschap op bij de dorpingen. Zij sturen en dragen zo zelf de ontwikkeling van hun dorp en wij faciliteren.